

що, своєю чергою, робило б їх привабливішими для зовнішніх користувачів, а розмір зобов'язань, відповідно, занижувати.

Ще однією стороною, яку можна виділити в окрему групу зовнішніх користувачів, що має свої специфічні інтереси в значеннях показників звітності, виступає державна податкова служба, нині Міністерство доходів і зборів України. Маючи планові завдання з наповнення бюджету, ця структура зацікавлена в тому, щоб звітність, яка стосується податків, мала якомога більші додатні значення (тобто, щоб платник податку постійно мав суми податкових зобов'язань).

Однак навіть враховуючи суттєвий вплив на формування показників звітності зовнішніх користувачів, першоджерелом і першоосною всієї звітності є внутрішня інформація, а саме показники фінансового обліку. Тобто без ефективно організованої внутрішньої облікової системи неможливо отримати фінансову звітність, яка б відповідала принципам достовірності, якості, вчасності та зрозумілості.

Фінансова звітність, ґрунтуючись на узагальнених даних бухгалтерського обліку, виступає ланкою зв'язку між підприємством із зовнішнім середовищем. Саме фінансова звітність повинна надавати повну, неупереджену та достовірну інформацію про поточний стан і результати функціонування підприємства. Прийняття НП(с)БО №1 – стало першим кроком на зустріч міжнародним стандартам фінансової звітності. Дане положення за аналогією з МСФЗ передбачає необхідність складання: Балансу (Звіту про фінансовий стан); Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід); Звіту про рух грошових коштів; Звіту про власний капітал; Приміток до фінансової звітності.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 05 жовтня 2017 р. № 996XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2164-viii>
2. Івахів Ю. Сутність і роль фінансової звітності у системі інформаційного забезпечення суб'єктів ринку [Текст] / Ю. Івахів// Економічний аналіз. – 2010. - № 5. – С. 264-267.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 7 лютого 2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
4. Чебанова Н. В. Фінансова звітність підприємств: [навчальний посібник] / Н.В. Чебанова, Т.Я. Чупир, Ю. А. Василенко. - Харків : Фактор, 2006. - 444 с

О. В. Пасько, к.е.н., доцент,
доцент кафедри економічного контролю та аудиту
Сумський національний аграрний університет

НАПРЯМИ ВПЛИВУ КАЛЬКУЛЯЦІЙНОЇ ПРАКТИКИ НА ІННОВАЦІЇ

Управлінський облік, як набір калькуляційних практик часто називають

«калькуляційна практика» або «калькуляційна інфраструктура», щоб підкреслити зовнішнє значення обліку щодо нього самого, як технологію управління, а також вплив таких практик на формування суспільства.

Згідно із одним часто цитованим визначенням інновацій, інновації – це багатоетапний процес, за допомогою якого організації трансформують ідеї в новий / удосконалений продукт, сервіс, процеси, з метою просування, конкуренції та диференціації себе на ринку. Також наводяться п'ять стадій розвитку інновацій: 1) створення; 2) генерація; 3) імплементація; 4) розвиток; 5) адаптація [1,с.1333]. Ми наважимося стверджувати, що принаймні на чотирьох із цих стадій калькуляційна практика долучається до створення інновацій. Ми постулюємо про існування трьох основних способів впливу калькуляційної практики на інноваційну активність, а саме: 1) накопичення знань; 2) організаційна рутина як процес змін; та 3) дрейф, які допомагають добути проблиски розуміння необхідного майбутнього руху (сліди) для розвитку інновацій, водночас всі ці впливи посилює перформативний аспект калькуляційної практики (рис. 1).

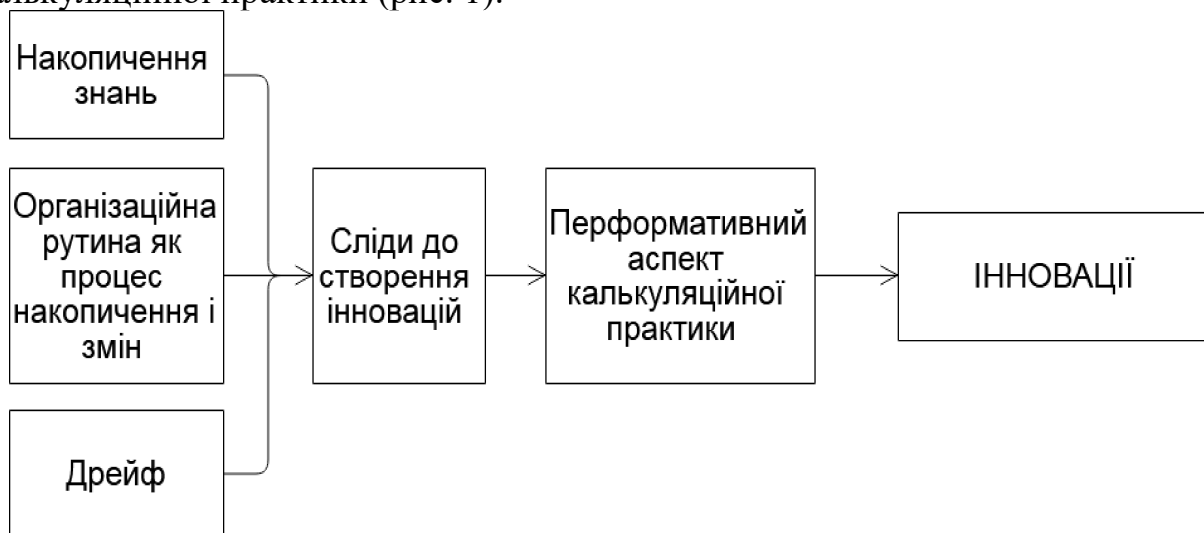

Рис. 1. Пропонована схема впливу калькуляційної практики на створення інновацій

Накопичення знання. Одним із важливих аспектів інновацій є накопичення знань. Втім, як зазначають деякі автори всі дослідження переймаються більше тим, як ефективно витиснути інноваційну діяльність із організації, при цьому мало уваги приділяється постійному накопиченню знань, що забезпечує джерело такої діяльності.

Скільки можна витиснути із губки залежить тільки у другу чергу від того наскільки сильно ви будете її стискати, а більш принциповим є те, що, скільки і як постійно губка поглинала. Із губки, яка була залишена для висихання до такого ступеня, що вона більше не може поглинати будь-що нове, ви не витиснете нічого, незалежно від того, наскільки сильно ви її стискаєте. Тому процеси накопичення є важливими з метою досягнення інновацій.

Як результат, нехтування механізмом накопичення призводить до того, що часто ті самі механізми «витиснення» інновацій призводять до різних

результатів у різних компаніях і однією із причин цього є те, що механізми накопичення працюють не однаково ефективно на різних підприємствах. Коен В. та Левінталь Д. ввели поняття «поглинаючої здатності» організації, як її здатність поглинати і переробляти доступні знання [2]. «Попереднє володіння відповідними знаннями є тим, що породжує творчість, дозволяючи розвиватися різноманітним асоціаціям та зв'язкам, які б ніколи не розглядалися раніше» [2,с.130].

Щоб витиснути інноваційну діяльність необхідно накопичити знання, що викликає необхідність певного інституту для накопичення знань, яким і виступає калькуляційна практика, однією із переваг якої є довга історія записів, яка дає змогу оцінювати сучасні практики. Саме через взаємодію накопичення слідів та калькуляційної практики можна забезпечити дію механізму активізації інновацій.

Організаційна рутинна як процес накопичення та змін. Існуюча література щодо організаційної рутини досить різноманітна, втім, вона має досить чітко випрацьовану теорію щодо рутини. Стверджується, що для того, щоб максимізувати ефективність і легітимність організації, мінімізувати або придушити конфлікти, організації використовуються організаційну рутину для досягнення своїх цілей. Випрацьовані процедури організаційної рутини подібні до звичок або програм, які виконуються несвідомо. Як стверджують Фельдман М. та Пентленд М. «як ДНК, рутинна є генетичним матеріалом, з якого відтворюється організація» [3,с. 99].

На відміну від традиційних поглядів на організаційну рутину, які роблять наголос на структуру, ми вважаємо за потрібне наголосити на ролі дій, а, отже, і суб'єктивного аспекту теорії структурації. Дії агента передбачають, що він здатен пам'ятати про минуле, уявляти майбутнє і реагувати на нинішні обставини.

Наголошуємо, що досі рутинна не розглядалася як джерело змін та розвитку саме через те, що вважалося, що структура домінує над дією, ми ж вважаємо, що дія, як фактичний прояв рутини конкретними людьми у певних місцях і в певний час, вивільняють цей інноваційний аспект рутини. Якщо застосувати до рутини класифікацію Е. Гіденса, а також поділ організаційної структури організації на наочно-очевидний та перформативний аспект, ми проявляємо потенціал змін організаційної рутини, оскільки додається цей активний компонент, а, головне, непередбачуваний компонент дій конкретних осіб. Не можна також не згадати, що облік певним чином запускає організаційну рутину підприємства, або, принаймні, є її ядром.

Дрейф. Відповідно до одного із поширених визначень інновацій, вони є процесом в якому ідеї трансформуються у нові або удосконалені продукти, сервіси чи процеси. Тут може виникнути питання як ідеї трансформуються у нові або удосконалені продукти, сервіси чи процеси? Ми вважаємо, що ідеї формуються через дрейф (*drift*), одним із синонімів якого є самоплин.

Дрейф акумулює сліди (*traces*), за якими потім розвиваються інновації. Дрейф стає більш важливим, коли інновація розвивається і перетворюється на щось нове і несподіване. Дрейф інновацій створює сліди, які дозволяють не

тільки накопичувати знання про наслідки інновацій, але й ці сліди, згодом, зазнають перетворень за допомогою калькуляційної практики.

Чому майже всі заплановані результати організаційних програм призводять до дрейфу? Тому, що в процесі імплементації завдяки калькуляційній інфраструктурі з'являються нові знання (сліди), які призводять до зміни запланованих заходів. Саме поступове накопичення нових знань калькуляційною інфраструктурою призводять до зміни першопочатково визначених кроків.

З точки зору інноваційної активності цей процес можна розглядати як поступове наростання інновацій, що базується на калькуляційній практиці. Інновації рухаються своєю траєкторією накопичувальних дій, які їх розвивають. Знання, сформовані калькуляційною практикою за допомогою калькуляційної інфраструктури функціонують як двигуни, що підштовхують людей до розрахунків і допомагають їм доповнити і трансформувати інноваційну діяльність. Результат полягає в тому, що застосування практики обліку в організаціях має свої наслідки не тільки з точки зору діяльності окремих осіб і організацій, але і для суспільства в цілому.

Таким чином, в той час як деякі автори наполягають, що бухгалтерський облік діє у процесі інновацій зовні, ми ж вважаємо, що калькуляційна практика може працювати у напрямку створення інновацій шляхом накопичення та регенерації напрямків інновацій.

Список використаних джерел

1. Baregheh A., Rowley J., Sambrook S., (2009) Towards a multidisciplinary definition of innovation, *Management Decision*, 47 (8), 1323-1339
2. Cohen, W., Levinthal, D., (1990). Absorptive capacity: a new perspective on learning and innovation. *Administrative Science Quarterly*, 35, 128–152
3. Feldman, M. S., & Pentland, B. T. (2003). Reconceptualizing organizational routines as a source of flexibility and change. *Administrative Science Quarterly*, 48(1), 94-118.

Т. М. Перетятко, студентка
напрямку підготовки «Облік і оподаткування»
Науковий керівник – **Романченко Ю. О.**, к.е.н., доцент,
доцент кафедри організації обліку та аудиту
Полтавська державна аграрна академія

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

На даний момент бухгалтерський облік у державному секторі України складається з обліку виконання державного і місцевого бюджетів та бухгалтерського обліку бюджетних установ, що потребує удосконалення методології та переходу на єдині методологічні засади бухгалтерського обліку, а також створення інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку.

До основних проблем, що виникають в процесі ведення та організації обліку в бюджетних установах, можна віднести: